

Hráz mostišťské přehrady čeká první oprava

V těchto dnech správa nádrže upouští vodu, aby odborníci mohli zpevnit sypanou hráz. Jde o první zásah po dlouhých 45 letech provozu přehrady

Mostišť • Hráz mostišťské přehrady čeká první větší oprava po 45 letech provozu. Odborná firma ještě letos zpevní jílové jádro hráze.

Kvůli plánované opravě právě teď probíhá snižování vodní hladiny v nádrži. Ta je nyní asi deset metrů pod obvyklou úroveň, má ještě o další čtyři metry klesnout. Na opravu zpracovávají odborníci projekt tak, aby mohla být ještě během roku provedena.

Oprava a s ní spojené upuštění nádrže by neměly přinést větší problémy. Komplikace mohou nastat v případě, že v létě bude extrémní sucho. Přehrada je totiž zdrojem pro výrobu pitné vody v úpravě vody v Mostištích.

O vybudování přehrady v Mostištích se jednalo již počátkem tohoto století (1904-9) v různých variantách. Jednání se různě protahovala a byla ovlivněna i světovými válkami. V roce 1950 byl přijat projekt větší nádrže s vybudováním hráze, umístěné těsně nad bývalým Svobodovým mlýnem nad obcí Mostišť. Stavba začala v roce 1957, trvala čtyři roky a nádrž byla napuštěna v ro-

ce 1961. Stavba byla první sypanou hrází tak velkých rozměrů u nás (333.000 krychlových metrů sypaného materiálu a dalších desítek tun betonu). Vznikla tak hráz 340 metrů dlouhá, 32 metrů vysoká, schopná zadržet 11.937.000 krychlových metrů vody. Přehradní jezero je dlouhé 5385 metrů o rozloze 93 hektarů. K přehradě byla v roce 1961 vybudována úprava vody, uvedená do provozu v roce 1964. Přístavbou úpravní byla její kapacita v roce 1994 zvýšena. Dnes přehrada zásobuje pitnou vodou Velké Meziříčí, Velkou Bíteš, Třebíč a mnoho dalších obcí. Význam vodní nádrže vynikl po vybudování vodovodního přívaděče Mostišť - Žďár o délce 24 kilometrů, kterým byly propojeny vodohospodářské soustavy Vír a Mostiště. Nad osadou Cyrilov byl na tomto přívaděči vybudován vodojem. Přebytečná voda, neodebraná úpravnou, je využívána k výrobě elektrické energie pomocí Kaplanovy turbíny o výkonu 400 kW v podzemí hráze přehrady. V roce 1996 proběhla generální rekonstrukce uzavěru přehrady.

První velká sypaná hráz v České republice potřebuje po 45 letech opravu. Foto: Jiří Michlíček

Lihovar bude vyrábět palivo

Krahulov • Kraj podporuje stavbu lihovaru na výrobu bioetanolu, kterou v Krahulově na Třebíčsku plánuje ADW Holding.

„Je pravděpodobné, že takový lihovar sebou ponese i desítky nových pracovních míst,“ vysvětlil hejtman Vysočiny Miloš Vystrčil (ODS). Bioetanol z Krahulova má sloužit jako přísada do pohonných hmot. Hlavní surovinou pro jeho výrobu je krm-

ně obilí, kterého je na Vysočině dostatek. Stát bioetanol osvobozuje od spotřební daně, zejména proto, že se Česká republika zavázala do roku 2010 vyrábět asi šest procent paliv z obnovitelných zdrojů. Krahulovský lihovar má ročně vyrobit 40 milionů litrů bioetanolu z 110.000 tun obilí z 25.000 hektarů polí. Stavba má začít v březnu a výroba bude zahájena v prvním pololetí příštího roku.

Konference napomůže dalšímu rozvoji kraje

Účastníci setkání budou moci mluvit i s těmi, kteří byli v Bruselu se svými žádostmi úspěšní

(pokračování ze strany 1)

Ten se stane součástí vyjednávání o podmínkách podpory rozvojových aktivit s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR a Evropskou komisí pro programovací období 2007–2013.

**Partnerství pro Vysočinu
2. a 3. března v Jupiter klubu
ve Velkém Meziříčí**

„Vzhledem k předpokládané poměrně vysoké alokaci peněz z Evropských fondů do regionálních operačních programů v příštím programovacím období, můžeme takto vytvořeným doku-

mentem výrazně ovlivnit další rozvoj kraje Vysočina,“ vysvětluje velký význam první konferen-
ce a partnerství vůbec náměstkyň hejtmanky Marie Černé.

Na konferenci bude navazovat tématický seminář Partnerství ve venkovském prostoru. Akce je určena především těm, kteří se chtějí aktivně podílet na rozvoji kraje, v němž žijí, a chtějí pro své záměry získat podporu z fondů EU.

Studenty čeká slavnostní přijetí

Jihlava • První slavnostní imatrikulace čeká studenty Vysoké školy polytechnické 16. března. V březnu začne na jihlavské polytechnice také univerzita třetího věku, která seniorům nabízí obory Pracujeme s počítačem, Historie regionu a Cesta za zdravím.

První veřejná vysoká škola na Vysočině vznikla přeměnou z Vyšší odborné školy. Zatím má připravené obory Finance a řízení a Ekonomika a management. Do budoucna chce ale akreditaci pro strojírenské, zdravotnické a manažerské obory.

Zdravotně postižení budou pracovat v nové chráněné dílně

Kamenice • Výrobní družstvo Horizont otevřelo v Kamenici na Jihlavsku novou chráněnou dílnu. Přesunuje sem provoz ze stávajícího pracoviště ve staré škole, které přestalo vyhovovat bezpečnostním normám. Nový objekt stál 12 milionů korun, 60 procent tvořila státní dotace. V chráněné dílně pracují zdravotně postižení na montáži elektrosoučástek.

Vysočina zdědila nebezpečné skládky

První je na řadě Nový Rychnov. Obec a kraj dávají dohromady peníze, aby skládku odstranili

Vysočina • Stará skládka Nový Rychnov, která bezprostředně ohrožuje spodní vody v Dolní Cerekvi, je momentálně první v pořadí odstraňování starých ekologických zátěží na Vysočině.

„Zpracovává se projekt jejího odstranění a také žádost o státní dotaci a o dotaci z evropských fondů,“ popsal práce krajský radní pro vodní hospodářství Ivo Rohovský (ODS). Samotné odstraňování skládky bude v režii obce Dolní Cerekve, kraj na něj bude přispívat z takzvaného havarijního fondu. To je zvláště účet, zřízený právě kvůli odstraňování dlouhodobých ekologických havárií, které spodní vo-

dy ohrožují. Ročně na něm musí být deset milionů korun, které kraj neustále doplňuje z peněz, vybraných ze zpoplatnění spodních vod.

Skládka v Novém Rychnově vznikla jako dlouhodobé úložiště galvanických kalů, pesticidů a zbytků barev, které sem v minulosti vyvážely místní podniky. Kvůli chybějící dokumentaci a převodům vlastníkům dnes takto nedokáže přesně říci, co skládka obsahuje. Podobných lokalit je na Vysočině 165. „Setkáváme se s tím, že noví vlastníci převzali pozemky bez toho, že by je kdokoliv na ekologickou zátěž upozornil. Stávalo se to například při privatizacích,“ popisuje vznik takových problémů Ivo Rohovský.

NĚKTERÉ ZE STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ NA VYSOČINĚ

Nový Rychnov – Na horách	Pelhřimov
Pozdátky u Třebíče	Třebíč
Svatka – U Marsu	Žďár n.Sáz.
Brtnice – skládka Snaha	Jihlava
Horní Hradec – skládka neutralizačních kalů	Havl. Brod
Proseč u Humpolce	Pelhřimov
Ledeč nad Sázavou – Rašovec	Havl. Brod
Vlčetín – spalovací prostor Popelín	Pelhřimov
Okříšky – Cihelna	Třebíč
Mohelno – Štenkravy	Třebíč
Habry – Za Nedbalkou	Havl. Brod
Ptáčov – uložště kalů	Třebíč
Horní Bobrová – Za Maškovy	Žďár n.Sáz.
Nová Ves u Nového Města – lom Daříkovec	Žďár n.Sáz.
Polesí u Počátek – skládka galvanických kalů	Pelhřimov
Rouchovany – Ve žlebu	Třebíč
Heroltice u Jihlavy – JIDZ Heroltice	Jihlava

Města v kraji dostala z Evropy miliony

Vysočina • Nové cesty k památkám i průmyslovým zónám, průmyslové zóny samotné, anebo ekologické nakládání s odpady. Tak využije Vysočina více než sto milionů korun, které získaly obce a města z evropského programu Phare 2003.

Se žádostí uspělo všech 16 obecních a městských projektů na opravy přístupových cest

k podnikatelským nebo turistickým cílům. „To je nesmírně potěšující, protože od možnosti a kvality přístupu se velmi odvíjí atraktivita objektů a už pro turisty nebo podnikatele,“ komentovala výsledek náměstkyň hejtmanky Marie Černé (SNK).

Asi 40 milionů získali čtyři uchazeči na zlepšení podnika-

teleského prostředí. Chotěboř za ně vybuduje průmyslovou zónu, Želetava, Moravské Budějovice a Velké Meziříčí silnice, které do průmyslových zón vedou.

Dalších 15 milionů putuje do kraje z části programu, která je zaměřená na přeshraniční spolupráci. Část získal kraj na opravy silnic na jižních hranicích našeho regionu, v Náměšti nad Oslavou

je použitý na likvidaci biologických odpadů a na Telčsku na systém k využívání biomasy.

Obce a města uspěly také v 12 projektech na rozvoj turistické infrastruktury. Získaných 60 milionů použijí na turistické značení, přístupové cesty a záchytná parkoviště. Zde byly úspěšné například Dalešice, Hněvkovice, Telč a Třebíč.

Polovina kamionů nedodržela pravidla

Vysočina • Několik stovek zkontrolovaných kamionů a bezmála půl milionu korun vybraných ve správním řízení na pokutách. To je výsledek loňských 174 kontrol na silnicích Vysočiny.

Pracovníci krajského odboru dopravy zjistili mimo jiné i čtyři porušení pravidel při přepravě nebezpečných věcí. Vyhodnotili také 42.655 tachografických kotoučků, takzvaných koleček, a toto množství řadí krajský úřad Vysočiny na jedno z předních míst v republice. Z celkem 691 zkontrolovaných nákladů jich téměř polovina, přesně

314, nějakým způsobem porušila pravidla a dopravci tak zaplatili na pokutách 497.000 korun. „Mezi nejčastější porušení zákona patřilo nedodržení denní doby řízení a odpočinku, nedodržení bezpečnostní přestávky a nedoložení záznamů o režimu práce řidiče za uplynulé dny probíhajícího kalendářního týdne a poslední den týdne předcházejícího, které je povinen mít řidič při řízení ve voze,“ vy počítal vedoucí krajského odboru dopravy a silničního hospodářství Ladislav Staněk.

Kromě silničních kontrol také mobilní jednotka Centra služeb pro silniční dopravu, zvažila

na Vysočině 1169 kamionů a zjistila 73 přetížených. Letos krajský rozpočet počítá s úpravou dalších čtyřech míst pro vážení kamionů. „Mají to být odstavě plochy s rovným povrchem a předepsaným sklonem. Na jejich úpravu počítáme asi s milionem korun,“ řekl krajský radní pro dopravu Václav Kodet a dodal: „Nechceme nikoho zbytečně obtěžovat kontrolami, na druhou stranu nám přetížená auta ničí silnice a jejich opravy

nás ročně stojí téměř 400 milionů. Dopravci by si měli uvědomit, že to nejsou jen nějaké peníze, které spadly z nebe, ale jejich daně, které bychom mohli místo do oprav věnovat třeba na rozšíření silnic a zvýšení pohodlí řidičů.“